

*Základní škola s rozšířenou výukou jazyků a Mateřská škola Litvínov,
Podkrušnohorská 1589, okres Most
se sídlem: Podkrušnohorská 1589, 436 01 Litvínov*

PROJEKT

Prevence rizikového chování v mateřské škole

Téma: Filip na zlověstném ostrově

Projednáno na pedagogické radě dne 26. 1. 2017

Platnost od 1. února 2017

Úvod

Mateřská škola úzce spolupracuje se Základní školou s rozšířenou výukou jazyků a během roku pořádáme mnoho společných akcí jako je Klub předškoláka, škola Nanečisto, vánoční zvyky a tradice, haloweenské dýňobraní, velikonoční dílničky aj. Rodiče s dětmi mají možnost nahlédnout do prostor ZŠ a zadaptovat se na prostředí, do kterého brzy zavítají. Příprava na budoucího prvňáčka je velká událost a zachováním kamarádských vztahů mezi vrstevníky se snažíme eliminovat případné rizikové chování a bezproblémovou adaptaci na jiné prostředí.

I děti předškolního věku se mohou setkat s rizikovým chováním. Společně se vydáme s kamarádem Filipem na Zlověstný ostrov a tam zjistíme, jaké chování to může být. Dětem poskytneme potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Úkolem prevence je předcházet rizikovému chování a tímto směrem zaměřit konkrétní aktivity, minimalizovat dopad patologického chování a zamezit jeho šíření.

Vytýčení rizikového chování

- ❖ Záškoláctví
- ❖ Kriminalita, delikvence
- ❖ Týrání a zanedbávání dětí
- ❖ Poruchy příjmu potravy
- ❖ Drogové závislosti, alkoholismus, kouření
- ❖ Virtuální drogy (počítač, televize, video)
- ❖ Xenofobie (strach z neznámého), rasismus, intolerance (nesnášenlivost)
- ❖ Šikanování, vandalismus a další formy násilného chování

Definice šikany:

Pojmem šikana označujeme fyzické i psychické omezování, zastrašování, vyhrožování či agresivní chování vůči jedinci v kolektivu, a tento je vůči němu bezbranný.

Co šikana není:

Šikanou nelze nazývat chování, kdy se dítě druhému posmívá bez vulgarizmů, ale oběť posměšky oplácí. Šikana není občasná fyzická potyčka nebo hádka. Šikana také není vyprovokované násilí, kdy jedinec nepříjemně provokuje svým chováním druhého a následuje trest. To, co na první pohled vypadá jako šikana, může být pouze odvěta.

Postup a požadavky na ochranu dětí před šikanou v MŠ

- a) Učitelka odhadne závažnost chování, stanoví, zda jde o šikanu či nikoliv, případně stanoví formu šikany a zvolí vhodný způsob nápravy.
- b) Učitelka vede rozhovor s dítětem, které ubližuje. Srozumitelně dítěti sdělí, že porušilo stanovená pravidla a pořádá jej o nápravu ve svém chování. Jakmile je to možné ocení učitelka jeho zlepšení.

- c) Učitelka zavede přísnější dozor a oběť a útočníka v rámci možností od sebe oddělí. Konfrontaci agresora a oběti se snaží předejít.
- d) Rozebírání situace ve třídě, rozhovor v komunitním kruhu (oběť, agresor, svědci)
- e) Rozhovor s rodiči dítěte – agresora. Vede jej vždy učitelka MŠ a vždy až po důkladném zmapování situace. Snaží se získat rodiče pro spolupráci.
- f) Případná porada s odborným zařízením.
- g) Nápravná opatření a potrestání viníka.
- h) Informování ostatních pedagogických pracovníků školy.

(Děti se mohou setkat s různým rizikovým chováním, a tak je seznámíme s nejčastějšími druhy, která by vzhledem k věku mohla dítě ohrozit)

Cíle

Dětská skupina v mateřské škole se skládá z různých národností, sociálních vrstev, ale i ze skupin dětí s různými vzorci chování. Vzhledem k tomu, že děti a jejich rodiny známe, snáze analyzujeme, jaký patologický jev je pro dítě krizový. Děti budeme začleňovat do běžného kolektivu. Ukážeme jim, že všichni mají stejné možnosti, práva, ale i povinnosti. Chceme docílit toho, aby byly děti schopné žít ve společnosti dospělých i vrstevníků, se kterými budou umět komunikovat, budou způsobilé v učení, pracovat dle svých individuálních zvláštností, řešit problémy, uplatňovat se a prosazovat, ale také se umět přizpůsobit. Pokud se děti v budoucnu setkají s rizikovým chováním, dokáží je rozpoznat, nepodlehnout jim a věnovat se jiným, prospěšným aktivitám. Budeme vytvářet podmínky, pro smysluplné využití volného času prostřednictvím zájmových útvarů. Děti musí mít povědomí o lidech, kteří mají chování v nesouladu se společenskými normami. Děti se musí naučit s takovými lidmi žít a v rámci možností jim umět pomoci. Naučit se požádat o pomoc a vědět, kde ji může vyhledat.

Úkol

Děti, u kterých se vyskytují riziková chování – začlenění do kolektivu MŠ, agresivita, prvky šikany – evidujeme jako děti se speciálně vzdělávacími potřebami a vypracováváme pro ně Plán pedagogické podpory (PLPP) – podpůrná opatření 1. stupně. Pokud se chování u dítěte horší a nestačí podpůrná opatření 1. stupně, doporučujeme rodičům návštěvu PPP nebo SPC a na základě těchto školních poradenských zařízení postupujeme dále dle potřebného stupně podpůrných opatření (např. vypracováním IVP)

Spolupráce s rodinou

Rodiče jsou pravidelně informováni o chování svého dítěte, kdykoliv je to možné. Pokud dochází k nějakým projevům rizikového chování, je problém s rodiči řešen individuálně. Seznamujeme rodiče s podpůrným opatřením 1. stupně a vypracováním PLPP po domluvě se školním speciálním pedagogem. Rodiče pravidelně informujeme o zlepšení chování, snaživosti atd. Jsme k rodičům otevřeni a v případě jakýchkoliv otázek jsme ochotni rodině pomoci a hledat řešení, ale také příčiny.

Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

- PPP (návštěva pedagogicko psychologické poradny, přítomnost školního speciálního pedagoga v běžném režimu v MŠ s generálním souhlasem všech rodičů)
- MP Litvínov (prohlídky prostor – kamerový systém, ukázka práce MP – cvičení psů, přednášky, preventistka rizikového chování pí. Hejčová, prevence MP – doprovod na akce – plavání, divadlo, sportovní hala aj.
- OSPOD
- Spolupráce se ZŠ s rozšířenou výukou jazyků – školní speciální pedagog

Aktivita, které budeme k prevenci využívat

- Řešení konfliktních situací
- Naučit se říkat ne, čelit sociálnímu tlaku
- Posilování sebedůvěry
- Doporučení volnočasových aktivit
- Naučíme se naslouchat druhým, ale také se svěřit s problémem i radostí

Analýza současného stavu

K posouzení problematiky primární prevence rizikového chování slouží:

- Pozorování výchovně vzdělávacího procesu ve třídách
- Rozhovory s dětmi a jejich rodiči
- Vypracování PLPP a jeho pravidelné hodnocení
- Spolupráce s odborníky (pediatr, pracovník PPP, SPC, pracovnice OSPOD, městská policie..)

Vzdělávací nabídka:

- Čtení z knihy „Filipova dobrodružství“ z části „Filip na Zlověstném ostrově“.
- Dialog s dětmi: „Proč to na ostrově smrdí?“ – protože tam žijí tabákoví bandité, „Co našli za láhev na zemi?“ – alkohol, „Jaké má člověk chování, pokud užije alkohol?“ – Motá se, má závratě, může být zlý a nebezpečný. „Jak vypadají drogy? –jako injekce, nebo prášek a pilulky, „Proč lidé kradou a zabíjejí?“ – protože jim chybí droga, „Co je to kouření?“ – když se kouří z ohně, parníku či auta, nebo když někdo kouří cigaretu, „Viděly jste někoho kouřit?“ – ano, „Co si myslíte o kouření?“ – škodí zdraví, po cigaretě a kouři se kašle, nesmí se kouřit v blízkosti dětí, kouření je droga, „Proč je kouření nezdravé pro děti, když se v jejich blízkosti kouří?“ – kouř dýcháme nosem a pusou, i když nechceme, nutí nás kašlat, pálí nás oči, smrkáme, nepříjemně smrdí.
- Pohádkový příběh „O dvacetihlavé sani z barevné krabičky“ a „O zlé víle „Čudimůře“
- Další možné aktivity... vyplývající z TVP (třídního vzdělávacího plánu)

Závěr

Součástí výchovy a vzdělávání je minimální preventivní program školy po celou dobu docházky do MŠ. Účastní se ho učitelky, děti, rodiče, ostatní zaměstnanci školy a odborníci. V rámci minimálního preventivního programu je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence rizikového chování s výcvikem v sociálních dovednostech a osobnostním růstem sociálního učení. Program musí brát zásadní zřetel na věk a osobní charakteristiky dětí, jinak bude jeho plnění formální.

Vypracovala: Mgr. Jedináková Lucie

Dne 10. 1. 2017

Mgr. Hana Kašková

ředitelka školy